

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Testul 8

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

I. TÉTEL

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Ady Endre: *Biztató a szerelemhez*

*Szép asszonyom, a szerelem
Ötlettelen és ócska jószág.
És mégis, hidd el, ez az egy
Hajzás valamink: a valóság.*

*Az ember mindent elfeled,
Élni, hazudni, halni, adni,
De csók-kérő daganata
A sírban sem fog lelohadni.*

*Drágám, az évek és napok,
Hidd el, nem lesznek sohasz szebbek:
Holnap s mindig az emberek
Ölelnek, szűlnek és temetnek.*

*Valahogyan, valahogyan
Ezt kellene feledni máma.
Ez a kicsi kis feledés:
Ez az emberek boldogsága.*

*Édes, úgy-e, mi feledünk?
Drágám, úgy-e, a napok, évek
Nem rontják meg a mámorunk,
Nem rontnak meg engem és téged?*

*Olyan mindegy, mint szeretünk,
Olyan mindegy, csókunk mifajta,
Olyan közeli a Halál
S olyan nagyszerű győzni rajta.*

(1909)

Forrás: Ady Endre: Verseik. Szépirodalmi Kiadó. 1955. 322–323.

- a. Milyen érzéseket, gondolatokat kelt a cím az olvasóban? 5 pont
b. Mi jellemző a beszédhelyzetre? 5 pont
c. Milyen költői képekkel jeleníti meg a szerelmet? 5 pont
d. Mi az ismétlések szerepe a költeményben? 5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

II. TÉTEL

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Tanulmányorozatot indítunk, amelyben az emberi/családi viszonyok és kötelek különböző formáinak filmes előfordulásait vizsgáljuk. Íme, így néznek ki a testvérkapcsolatok a filmvászonon.

Amikor azon töprengünk, hogy miért lettünk azok, akik (és mostanában van bőven időnk az ilyesfajta elmélkedésekre), nem kell mélyre ásni magunkat a pszichoanalízisben ahhoz, hogy rájövünk, személyiségünk több kódja is gyerekkorunkban, családi köteleinkben keresendő.

Szüleinkkel való viszonyainkon túl életünk leghosszabb kapcsolatai a testvéreinkhez fűznek minket, és legyenek ezek akár pozitívak, akár negatívak, máig meghatároznak minket. Ha van testvérünk, ő a szüleink utáni első kapcsolatunk az egész emberiséggel. Gyerekkorunkban az első barátunk, vele töltjük életünk első, véget nem érő nyarait, ő volt a legnagyobb ellenségünk, ha valamiből kevesebb járt nekünk, riválisunk a szülők szeretetéért, vagy éppen cinkostársunk, ha a helyzet úgy kívánja. A testvérkapcsolatok az intimitás nagyon összetett formáit képviselik, így nem csoda, hogy a film szívesen nyúl a témához. Ez az erős kötelék számos kultikussá vált film alappillére, ősi toposz lévén pedig az emberi lét egzisztenciális kérdéseit is tematizálja. [...]

A vér kötelez – mondják, a film pedig mindent megtesz, hogy bebizonyítsa vagy cáfolja ezt a tényt, más-más fényben mutatva meg a sokunk által ismert viszony árnyalatait. Bergman vörös szobájának babaszerű nőalakjaitól Wes Anderson diszfunkcionális családtagjain át egészen Greta Gerwig kisasszonyáig látunk mély és őszinte testvéri kapcsolatokat, egymásra utalt testvérpárokat, gyökeresen különböző életutat bejárókat, irigy fiúkat, rivalizáló lánytestvéreket, halott testvérük emlékét hajszolókat, és olyanokat is, akiket szeretet helyett a közös trauma köt össze. Következzen egy valamelyest személyes leltár a vászon legmeghatóbb és legfelkavaróbb testvérviszonyaival, klasszikus és kortárs filmgyártásban, a teljesség igénye nélkül.

(Incze Kata: *Szeretve gyűlölni. Testvérek a filmvászonon*. Filmtett. 2020. május 16.)

1. Melyik mondást idézi a szöveg? Írja ki a vizsgalpra a helyes válasz betűjelét! 5 pont
 - a. A testvéri kapcsolat kötelez.
 - b. A család kötelez.
 - c. A vér kötelez.
 - d. Az első barátság kötelez.

2. Írjon ki a szövegből három pozitív és két negatív jellemzőt a testvérkapcsolatról! 5 pont

3. Mi a szöveg kommunikációs funkciója? 5 pont

4. Számoljon be 10–15 mondatban egy emlékezetes gyerekkori élményéről! 10 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

III. TÉTEL

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **A hűség ábrázolása az irodalomban** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (pl. **Mikes Kelemen: Törökországi levelek, Katona József: Bánk bán, Arany János: Szondi két apródja** vagy más olvasott mű) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a választott alkotás műfaji sajátosságai 5 pont
- b. a mű szerkezete 5 pont
- c. a szereplők jellemzése 5 pont
- d. a hűség ábrázolása 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.